

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

KRATERET

„HÆVN“

» Støt vore annoncører

— de støtter os «

Musik-
instrumenter

Grammofon-
plader

ARNF Østergade 54,
Hjørring . Tlf. 25

SKOLETØJET FRA

Johs Andersen
DAMGAARD
TLF. HJØRRING 576

SIDDER BEDST

HOLDER LÆNGST

Stort udvalg i

RADIO og FJERNSYN

S. AA. Baadsgaard

Østergade 26 . Telefon 141
Hjørring

GULDSMED

Chr. Pedersen
ØSTERGEDE 14B
HJØRRING TLF. 1004

Stille venskab — ægte troskab
bliver bekræftet ved et gyldent glimt

Rossels
BOGHANDEL

Aut.
elektroinstallatør

Gunnar Sørensen

Bispensgade 39 . Tlf. 249

Stort udvalg i

LEGETØJ

WINKELMANN

Strømgade 8

Krateret

MEDLEMSBLAD FOR GYMNASIEFORENINGEN THULE

Ansvarshavende redaktør:

GUNNAR KJELDSTRØM, ØRSTEDSVEJ, HJØRRING, TLF. 1580

Redaktører:

OLE BRUUS - NIELS KÆRGAARD

Forretningsfører:

TORBEN HANSEN, BRINKEN 5, TELF. 441

Annonceagenter:

OLE THYSSSEN - PER COLD-RAVNKILDE

Oplag 600 . Medlem af Dansk skol-bladsraad og tilsluttet E.S.A.

Redaktionelt

Efter udgivelsen af et jubilæums-skrift ved Thules jubilæum den 18. november holdt det haardt at faa dette Krater i trykken.

Men Krateret har i den forløbne maaned rumlet fælt, og et udbrud maatte der komme for at rense luften.

Krateret udspyr altsaa nu igen sine læseværdige artikler med haabet om, at de maa blive studeret med den flid og interesse, de for-tjener.

Vi takker for de mange dejlige læserbidrag, der vidner om, at lidt af den gamle aand (!) igen er ved at vaagne. Det giver et fingerpeg om, at der endnu er liv i kludene, skønt det endnu langtfra er tilstrækkeligt, men uden dem, der er indkommet, var dette nummer aldrig blevet saa digert, som tilfældet er, da det ville have været for stort

et arbejde for den i forvejen haardt trængte redaktion at fylde 32 sider.

Vi haaber, at dette ikke kun er et overgangsfænomen, men at det stadig vil blive udbygget, saa vi faar et skoleblad, der er for alt folket.

Endelig gør vi til slut opmærksom paa, at Krateret stadig er stedet, hvor problemerne — store som smaa — sættes under debat. Vi paapeger dette faktum meget kraftigt, da en af vore læsere synes at vakle i denne tro.

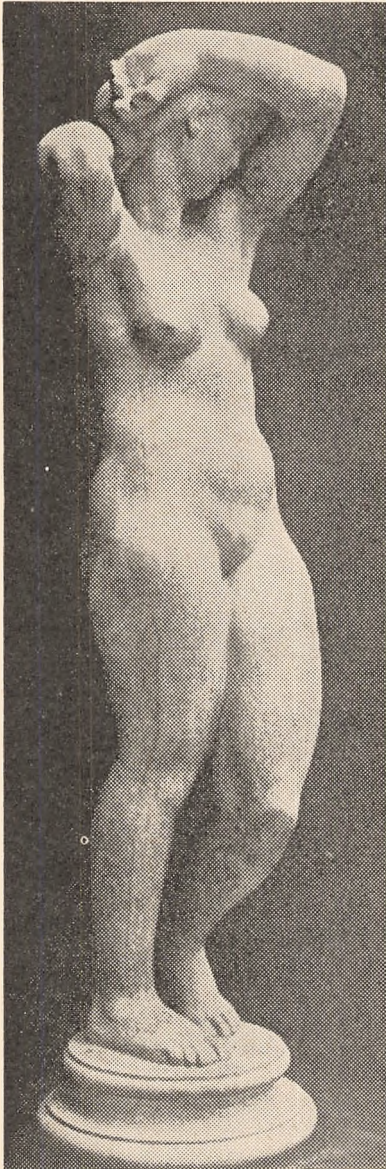
I samme forbindelse gør vi opmærksom paa, at indholdet i de indsendte forslag skal være fri for intetsigende pladder, da det ellers bare — i de fleste tilfælde — havner i papirkurven. Et fik lov til at slippe denne gang, men det har sine særlige grunde.

— Og hermed god læsning.

red.

Fornem gave

paa 16.000 kr.

»Aarhuspigen«

Hjørring Gymnasium har fra Ny Carlsbergfondet faaet meddelelse om, at skolen er blevet betænkt med Kai Nielsens smukke skulptur »Aarhuspigen«. Skulpturen købtes af fondet paa »Dyssegaard«s auktion i september for den nette sum af 16.000 kr.

»Aarhuspigen«, der blev til i 1921, har i en aarrække tilhørt direktør Aage Dyssegaard, København, og da han besluttede at bosætte sig i udlandet, satte han sin kostbare kunstsamling, der altsaa bl. a. indeholdt »Aarhuspigen«, under hammeren.

Figuren er hugget i metallisk cement, der er en kunststen. Dette materiale er meget paavirkeligt overfor vejr og vind og skal derfor opstilles indendørs. Et eksemplar af samme skulptur findes paa Kunstmuseet i metallisk cement, mens en 3. figur er anbragt foran Aarhus stadion, denne figur er udført i bronze.

Figuren hører til blandt Kai Nielsens mest kendte værker og er en fin gevinst for baade skolen og byen.

Ideen er rektors, der straks, da han opdagede, at fondet havde erhvervet sig figuren, henvendte sig til direktionen og foreslog figuren opstillet paa gymnasiet. Direktionen inspicerede sammen med rektor Brodersen forholdene, og man vedtog, at figuren skulle opstilles i gymnasiets smukke forhal.

Opstillingen finder sted i nær fremtid.

Fra hjemmefronten

Mogens Lorenzen har hørt for meget David Tudor i den senere tid. En koreansk »kunstner«, der fornylig henrykkede et talrigt publikum i Louisiana ved Humlebæk, har givet stødet til, at han nu endelig efter mange aars forvirret søgen har fundet den kunstart, han har anlæg for. Efter nu i snart en menneskealder at have levet i glemselens taager, er han nu med stormskridt paa vej mod berømmelsens tinder.

Mogens har til formaalet for nogle faa skillinger købt en halv produktforretning og har indledt forhandlinger med direktøren for Carnegie Hall, hvor han i nær fremtid vil give en lødigt koncert for sav, saks, orgelpibe og slap violinbue.

Pressen roser enstemmigt Mogens' talent, der gradvist er udviklet gennem aarene, og nu endelig faar lov til at folde sig ud.

Det er Mogens' indtrængende haab, at en mængde af hans elever vil give møde, naar koncerten løber af stabelen, saa han kan faa lejlighed til at vise, at han ogsaa kan noget.

Mødet med den berømte kunstner imødeses med stor forventning. Billetprisen er endnu ikke fastsat, men Mogens paapeger, at det bliver en dyr historie.

Auditørt vid

Efter dagelange minutøse undersøgelser blev sekondløjtnanten idømt kvarterarrest i en maaned. Det var, hvad der timedes ham for hans ugeringer, der naturligvis havde strakt sig over mange aar.

(Bager).

Nordjysk Fra-

KOMPAGNI

Oluf Christensen

Postkonto 35212-Telf. 709-Hjørring

Hartmann Petersen

SLAGTER

JERNBANEGADE 2 - TELF. 197

Tøj til far og søn...

Carstens
H J Ø R R I N G

Drik LYSGAARDS kaffe

*kvaliteten er højere
end prisen*

Møde med JOHN DANSTRUP

Paa skolebladskongressens 3. dag, 20. oktober, talte John Danstrup om »Verden efter Hammerskjöld«. Det

John
Danstrup

var et af de causerier, man havde set frem til med største forventning, en forventning, der ikke blev skuffet. John Danstrup gav et udmærket indtryk af den storpolitiske udvikling i de senere aar; navnlig beskæftigede han sig med den for de fleste alt for lidt kendte baggrund.

John Danstrup indledte med Potsdam-aftalerne og kom bl. a. ind paa den grundige forberedelse, der laa til grund for aftalerne. Det er en ting, der ofte bliver glemt, naar der er krise i Berlin. Aftalernes fejl er imidlertid ikke, at de er for daarligt forberedt, men derimod, at de deri skitserede ordninger kun er tænkt som overgangsordninger.

Der skete imidlertid det, at man fra den efter verdenskrig II herskende forhandlingspolitik, gik over

til den faste politik, som f. eks. Foster Dulles stod som talsmand for.

Det har fastlaaset verden i de overgangsordninger, der blev lavet lige efter krigen.

Først med Kennedys magtovertagelse er man igen gaaet over til forhandlingspolitikken. Der er hverken i øst eller i vest enighed om, at man bør følge forhandlingens vej, derfor er der i dag modsætninger mellem Sovjet og Kina, og mellem de angelsaksiske lande og fastlandsmagterne (især Vesttyskland og Frankrig). Til slut kom John Danstrup ind paa de dermed følgende muligheder for nye skillelinier i verden.

Efter det underholdende og belysende foredrag, blev John Danstrup hyldet med langvarigt og fortjent bifald.

—NK—

NIKOLAJ, der er en tørstig sjæl, savner en »Dyrebar« her paa stedet. Da det ogsaa sker, han er sulten, foreslaar han skoleudvalget, at der indrettes en »Kostbar«. For at imødekomme det udvalgsmedlem, der nylig stejlede over, at idealister nu skal tjene lige saa meget som materialister, vil han gerne gaa med til, at den indstilleres i et »Billig«. Iøvrigt glæder han sig paa dyrenes vegne over, at en »Andric« har faaet Nobel-prisen.

— også vi køber vin og kaffe hos...

POUL UGGERHØJ

Hjørring . Telf. 519

OST - KONSERVES

Aage Christensen

ØSTERGADE 33 - TELEFON 246

Køb ved spar

spar ved køb —

det betaler sig.

Kaj Christensen

Hjemmelavede chokolader

**Agnes Sørensens
eftf.**

ELNA PETERSEN

**Den største is
med gulf og soft ice
fås i**

„Isvaflen”

SPORT

Den forløbne maaned har ikke budt paa megen sport, men det, der har været, har Hjørring Gymnasium høstet laurbær paa.

Det udtagne fodboldhold indledte sejrserien paa hjemmebane i en træningskamp mod seminariet ved at vinde en fortjent sejr paa 2—1 efter 1—1 ved halvtid.

Samtidig med denne kamp, slog pigerne seminaristerne i haandbold med cifrene 10—1 efter at have domineret spillet kampen igennem.

Ugen efter disse bevægende sejre tog de to hold afsted til Frederikshavn for at spille mod Frederikshavn Gymnasium. Fodboldholdet vandt 2—1 efter 0—0 ved halvtid i en ret jævnbyrdig kamp, mens pigerne fuldstændig dominerede i haandbold og langbold. Haandboldholdet vandt fortjent 11—1. Holdet var suverænt kampen igennem, hvilket ikke mindst skyldtes en dygtig maaltmand og en lige saa dygtig maaltkytte. Fjerde mellemspillet spillede returmatch mod Frederikshavn i langbold og fik oprejsning fra et forsmædende nederlag i Aalborg. Holdet vandt fortjent 56—23.

Eft apropos

Hartvig Frisch's retskrivningsreform har haft visse mildnende virkninger paa det danske sprog. Efter reformen hedder det saaledes: Galeasen »Marie« kastede anker ud og gik til kaj. Før reformen lød det: Det gale asen Marie kastede Anker ud og gik til Kaj. (Bager)

NYE BØGER

Fra Steen Hasselbalchs forlag har vi modtaget to bøger: Jacob Palludans »Fugle omkring fyret« og Tove Ditlevsens »Barndommens gade«.

Jacob Palludan har med »Fugle omkring fyret« skabt et mesterværk af sjælden kvalitet. Palludan giver en skildring af en flok ganske almindelige mennesker og deres liv og færden i en ret isoleret egn af Jylland. Bogen bliver bygget op omkring en række naturskildringer. Det er en god og læseværdig bog. (4,85 kr.)

Tove Ditlevsen har forsøgt at give en skildring af mennesket paa livets skyggeside i sin roman »Barndommens gade«, og det er lykkedes ganske godt. Bogen, der virker ægte, handler om menneskets kamp for at hævde sig, kampen for ikke at bukke under i kampen, nogle bider tænderne sammen og kæmper kampen til ende. (4,85 kr.)

Endelig har vi fra Skrifolas lommeroman-serie modtaget »Flugten fra Colditz« af P. R. Reid. Reid blev under anden verdenskrig umiddelbart før sammenbruddet ved Dunkirk taget til fange og sendt til forskellige fangelejre — sidst Colditz, hvorom bogen handler. Var man først kommet til Colditz syntes flugt umulig. Om natten laa slottet badet i projektørlys. Fra bastioner og taarne vaagede en talstærk garnison, men fangerne gav alligevel ikke op. Det er en spændende skildring. (3,75 kr.)

Fra Skrifolas forlag har vi desuden modtaget Edgar Wallace: »Bosambo«, Theodor Plievier: »Moskva« og Ellery Queen: »Gravens gaade«.

Edgar Wallace: »Bosambo« er ikke andet end underholdning. Den giver sig ikke ud for at være mere, og det gør den læseværdig. Bosambo er høvding i en lille landsby, som buskmændene har erklæret krig. De kræver hans hoved. Kommissær Sanders kan hjælpe, men hvor er han nu? (3,75).

Ellery Queens: »Gravens gaade« er en kriminalgyser. En kendt kunsthandler er død af et hjerteslag. Dagen før har han udfærdiget et testamente, men det forsvinder sporeløst. Kunsthandlerens søn forlanger graven aabnet, og i marmorsarkofagen finder man ikke et, men to lig ... Bogen er spændende og underholdende. (2,50).

»Moskva« af Theodor Plievier er først og fremmest en skildring af tyskernes lidelser paa de russiske stepper under 2. verdenskrig. Maalet for de tyske tropper var Moskva. Planen til et storopgør var allerede lagt, men man glemte Napoleons største fjende, den asiatiske kulde. Den, der kan lide krigsromanen, kan med sindsro gaa i gang med denne. Det er en af de bedre. (5,75).

Fra Gyldendals forlag har vi modtaget aarets sidste Traner: Aage Bertelsen: Oktober 43. Anatole France: Dronning Gaasefod. Hans Habe: Off Limits. Franz Kafka: »Processen«.

Først i foto

Hjørring Foto-Handel

Aksel Nicolaisen

Telefon 1018

Jernbanegade 2, Hjørring

Aktieselskabet

Jensen & Kjærsgaard

Børsen . Hjørring

Jern - Stål - Kul - Brændselsolier

Telefon 2000 (5 lin.)

Afdeling: Danmarksgade 74 . Frederikshavn

Telefon 220 00

Grammofonplader

så

HJØRRING MUSIKLAGER

A. Vestergaard

TELEFON 1226

CARL JENSEN'S

Kaffe

Søndergade

Telefon 313

Aage Bertelsens dokumentariske skildring af gestapos forfølgelse af de danske jøder, »Oktober 43«, udkom i 1952. Den blev straks oversat til flere sprog. Det er først og fremmest Bertelsens egne oplevelser, der ligger til grund for romanen. Et amerikansk filmselskab har sikret sig filmsrettighederne. (3,75).

»Dronning Gaasefod« af Anatole France er en munter og vittig fortælling om den alt for menneskelige abbed Jérôme Coignard. Den er ikke uden grund blevet staaende som Frances mest populære bog. (3,75).

Hans Habes roman, »Off Limits«, foregaar i München, hvor de frygtelige handlinger mod jøderne fandt sted. Krigen er forbi. Der er gaaet

halvandet aar, og problemet er de amerikanske sejrherrens tropper, der ikke kan overholde fraternitetsforbudet. Bogen kan virke raa, men giver indtryk af ægthed. (5,75).

Hovedpersonen, Josef K. i Franz Kafkas roman »Processen« bliver uden nærmere præciseret anklage suget ind i et ganske uberegneligt fungerende retsmaskineri. Alt foregaar i største hemmelighed, og forsvaret er kun tilladt i enkelte tilfælde af naade. Skyldsfølelsen stiger op i K., der resigneret modtager dødsdommen som retfærdig. (3,75).

—gk—

*Den jydsk springmadras
fra Hjørring*

Svar til K.A.B. og til Jørgen Bro, red. af »Forum«, Fredericia Gymnasium.

Lad mig allerførst meget kraftigt understrege, at jeg paa ingen maade sympatiserer med Sovjetunionen, dens ideer og handlinger eller de mænd, der beklæder topstillingerne hinsides jerntæppet. Min hensigt er blot at revidere den opfattelse af sagen, der er den røde traad gennem K.A.B.s og Bro's indlæg, fordi jeg finder den altfor ensidig og uovervejnet — dikteret af den almindelige mening og nogle uklare, ubegrundede ideer om tingenes tilstand.

Det gale er, at folk aldrig har gjort sig klart, hvad det i grunden er, Sovjetunionen er ude paa. Kunne

det store skel mellem de to ideologier, det skel, der gør, at de nødvendigvis maa bekæmpe hinanden saa kraftigt.

Sovjet ønsker ikke en krig, der vil betyde total udslettelse, men ydes der modstand, maa de ifølge deres overbevisning benytte alle forsvarlige, forhaandenværende midler til at undertrykke den.

Spørgsmaalet er, hvad K.A.B. og Bro mener er Sovjetledelsens hensigt. Jeg synes som sagt, at det er deres opfattelse, at Sovjet ønsker at skade menneskeheden saa effektivt som muligt.

Jeg tror, at det vil være gavnligt, hvis folk, og i særdeleshed Bro og K.A.B., ville bedømme Sovjets forskellige handlinger og udspil paa

OM MALPLACERET

man analysere de antikommunistiske følelser, der findes i Vesten, ville man finde, at folk gaar rundt med nogle uklare formodninger om, at det er Sovjets hensigt at trække os alle med ud i bundløst mudder.

Tværtimod, vil jeg da mene.

Sovjets hensigt er, gennem verdensrevolutionen at indføre det kommunistiske system overalt, eftersom dette system af dem anses for det mest effektive og retfærdige. At de saa foretrækker revolution fremfor evolution, at gaa ad krigens vej fremfor ad fredens, det er jo det faktum, der kendetegner kommunismen, og som bevirker, at vi i Vesten, i overensstemmelse med vore meninger, maa tage afstand fra Sovjets fremgangsmaade. Deres hensigter maa anses for at være reelle nok; at vi saa ikke kan akceptere: »Hensigten helliger midlet«-princippet, er det, der frembringer

baggrund af de betragtninger, jeg har anstillet ovenfor og ikke lade sig vejlede af de almindelige antikommunistiske følelser, der gennemtrænger alt her i Vesten.

K.A.B. anfører forskellige ting, der skal illustrere djævelskaben i Sovjets handlinger i modsætning til Vestens snehvide uskyldighed.

Men kan de alle staa for nærmere kritik?

Han skildrer i malende vendinger den afsky, der opfylder ham ved Sovjets understregning af sin magts rækkevidde i forbindelse med Gagarins og Titovs rumbedrifter.

Polaris-raketten?

Faar den K.A.B. til at tænke paa noget.

Paa at dette atomvaabens konstruktører næsten fejredes som nationalhelte i USA, fordi det lykkedes dem at fuldføre dette masse-mordsredskab længe før beregnet?

Paa, at det danske TV har bragt en særdeles opbyggelig film om samme, hvor man hørte om den jubelens dag, da man kunne bekendtgøre, at den første heldige afskydning havde fundet sted, og hvor man saa og hørte forskellige højtstaaende militærpersoner fortælle om deres lille kælebarns-mordsvaaben med smilende faderstolthed?

Saa er der de genoptagne atomforsøg.

Det var Sovjet, der begyndte. Det indrømmer jeg. Men de kæmpebomber, der nu affyres, er jo som bekendt ikke en pind værd rent militært, og de er da ikke andet end et led i den psykologiske krigsførelse.

Men det argument, at Sovjetledel-

lig fare forbundet dermed?

K.A.B. skriver en masse om den 3. verdenskrig, der ifølge hans mening hænger lige over hovedet paa os.

Han kan være ganske rolig. Den kommer aldrig. Den ville betyde total udslættelse af alt liv paa jorden, og det ønsker Sovjet ikke. Sovjetledelsen er ikke en samling uintelligente, uansvarlige, samvittighedsløse og uvidende hoveder, der ikke kan se faren ved en atomkrig. Det kan den lige saa vel som Vestens ledere kan, og derfor kommer den 3. verdenskrig aldrig. Vi kommer aldrig til at opleve saadanne massemyrderier.

Lad mig gentage:

Jeg nærer ingensomhelst sympati

ANTIKOMMUNISME

sen er nogle gevaldige slyngler, siden de jo kunne indlede forsøg, der koster maaneders forberedelse, faa timer senere, er ikke noget værd. USA lavede det samme nummer. Det var ubestrideligt en slyngelstreg af Sovjet at begynde, men USA afslørede sig jo derved, at de heller ikke lod forberedelserne ligge stille under forhandlingerne.

Frygten for atomforsøgene ligger i frygten for det radioaktive nedfald.

Men er denne frygt nu ikke lidt overdrevet? Er der nogen af de bange, der i grunden ved, hvor stor eller hvor lille faren er? Mon ikke ogsaa denne stærke frygt bunder ud i uklare ideer?

Naturligvis maa vi ikke bagatelisere faren, og forsøgene burde standses omgaaende, men mon videnskabsmændene ville udføre forsøgene, hvis der virkelig var alvor-

for Sovjetunionen og kommunismen, og hvad jeg her har udtrykt er blot ønsket om, at man ville gøre sin bedømmelse af Sovjet objektiv og ikke lade sig paavirke af vage ideer, der blot bunder ud i antikommunistiske følelser og ikke i et sagligt skøn. Hvis man vil bedømme udfra »Det Bedste«, maa man læse »Fakta om Sovjetunionen« som modgift, for begge tidsskrifter er fyldt med mere eller mindre lodrette løgne og ubeviste paastande, der kun tjener i propagandaøjemed.

Vi maa anerkende Sovjetunionen som en modstander paa lige fod med os selv, og som vi maa prøve at forhandle os til rette med.

Hvor nødig K.A.B. og Bro end vil indrømme det, ville en politik ført paa deres meningsgrundlag, blot yderligere underbygge det faktum, at jordens magtcentrum i dag er Moskva.

Vi maa prøve at bevare den fred, vi nu har, og vi maa ikke ødelægge de muligheder, vi endnu har til fortsat at leve i fredelig sameksistens med Sovjetunionen. Den 3. verdenskrig, som K.A.B. jo frygter saa stærkt, ville ligge faretruende nær, hvis hele verden var befolket med K.A.B.'er og Bro'er, for deres politik ville kun yderligere uddybe det allerede alt for store skel, der findes i dag.

Men heldigvis er der ogsaa nogle stykker af vi andre her paa jorden.

Med højagtelse

Jens Kjeldsen, II gmb.

— — — — —
Ja, Kjeldsen, da dit indlæg optager saa meget af bladet, kunne jeg ikke af red. faa lov til at give »Igen«, saa det maa vente til næste nummer. Jeg har dog faaet lov til at orientere dig om stemningen paa den anden side »dammen«. I Budstikken, Organ for Kristiansand Katedralskole, skriver red. (tror jeg):

Riset denne gang skal hverken gaa til noen her paa skolen eller noen her i byen — heller ikke til noen innen Norges grense. Naar en mann stadig vekk tilspisser verdenssituasjonen, har gang paa gang satt freden i fare, da mener vi han ikke fortjener noe annet enn realt r i s. Mannen det her dreier seg om, er, som dere sikkert har gjettet den

sovjetrussiske statsminister Nikita Krustsjov. Jeg kunne fylle dette nummeret med eksempler, men jeg skal nøye meg med aa nevne hans siste bedrift: Gjenopptagelsen av de kjernefysiske prøverne. Samtidig med at russerne ligger i Geneve i forhandlinger om forbud mot kjernefysiske prøver, starter de med en serie nye prøver, og paa den maaten dekker hele jorden med radioaktivt nedfall.

Nej, «min gode» herr Krustsjov, dette gaar ikke an.

— — Fy!! Like før avisen blir sendt til trykkeriet hører vi, at den russiske forsvarsminister Rodion Malinovskij har sagt, at de nu har sprengt sin 50 megatons bombe. —

Jeg gjentar: Fy! Fy! Fy!

— Riset er allerede avsendt via den russiske ambassade.

— — — — —
Lad mig nøjes med dette i denne omgang. Som du ser, er der flere af samme mening, saa maaske ...

K.A.B.

Vi har modtaget:

K æ r e r e d a k t ø r !

Du maa undskylde mig, at jeg ikke punkt for punkt imødegaar dine paastande. For det første finder jeg, at vort blad ikke er stedet, hvor man fortsætter en diskussion af den art. For det andet er dit ind-

<p style="text-align: center;"><i>Kvalitets-</i> MØBLER <i>så</i> LUND NICOLAISEN ØSTERGADE 23</p>	<p style="text-align: center;">Vær velfriseret <i>Gaa i salon „Henna”</i> TLF. 506</p>
--	--

læg saa naivt, forvirret og selvmodsigende, at det taler helt for sig selv.

Det var godt for dig, at du ikke vovede dig op paa talerstolen medens tid var for at fyre det af til fordel for din betrængte ven. Han havde ganske givet sagt dig imod paa de væsentligste punkter.

Lad mig nøjes med at konstatere et par af dine udtalelser.

Du finder det »sympatisk« og »tiltalende«, at Willy Fuglsang »aabent« tør indrømme, at han bekender sig til den kommunistiske tro.

Troede du virkelig, at han ville bevare det som sin »hemmelighed«?

Mødets ide og hensigt var jo netop at give os lejlighed til at diskutere med kommunisten Willy Fuglsang. Hvis det havde været bestyrelsens mening at faa en saglig vurdering af Berlin-krisen, saa maa man have lov til at gaa ud fra, at man havde valgt en anden foredragsholder, eller at man havde haft 2 foredragsholdere, saa man havde belyst saavel det østlige som det vestlige synspunkt.

Efter at du har udtrykt din næsegruse beundring for at foredragsholderen havde sine meningers mod, fordømmer du, at jeg fra samme talerstol udtrykte min overbevisning.

Det forekommer mig at være en noget ejendommelig opfattelse af begrebet talefrihed.

At du kalder mine udtalelser om kommunisterne for et »personligt« angreb viser kun, at du ikke følger med i den politiske debat. Hvis du gjorde det, ville du vide, at tilsvarende udtalelser er daglig kost paa Christiansborg.

Du ville ogsaa vide, at det ikke behøver at være af finfølelse, at jeg ikke fik svar paa tiltale. Det er ikke

GRAMMOFONPLADER
PLADESPILLERE - BÄNDOPTAGERE
så

Musik & Hobby

ØSTERGÅDE 49 — HJØRRING
TELF. 2563

*Gennem mere end 100 år
byens og egnens bank...*

Aktieselskabet

Hjørring Diskontobank

Forlovelsesringe

HASSINGs

ringe

vil lykke bringe

Flæske
BØRSEN

Østergade 40 · Telefon 1615

fører altid den bedste vare
Hver dag hestekød

nogen ukendt taktik, at en trænet politiker undlader at komme ind paa de ubehagelige emner.

Lad mig til slut udtrykke ønsket om, at depressionen ogsaa fremover maa binde din pen, og at du i stedet for tør vise dine meningers mod paa rette tid og sted.

Henrik P. Mørck

Bah !!!

Ja, Henrik! Hermed gav du selv bolden op. For din egen skyld holdt jeg dit navn udenfor Kraterets spalter i sidste nummer i stykket »Apropos Willy Fuglsang«. Nu bekender du selv kulør og giver derved mig langt friere spillerum, hvorfor du ogsaa selv maa tage konsekvenserne.

Din forvirring er grænseløs!

Jeg skal forklare mig nærmere.

— Naar jeg efter hin berømmelige torsdag gram i hu greb pennen og fortalte dig lidt om takt og tone paa en talerstol, var grunden ikke en personlig mistillid til dig. Grun-

den var din famøse mangel paa logik i den foreliggende sag, en mangel, der fik dig til at sige mærkelige ting. Dine udbrud var saa usaglige, at det grænsede til det komiske.

— Maaske skal jeg lige fortælle dig, at Krateret efter min og tidligere redaktørers mening er stedet, hvor problemerne sættes under debat. Dit syn paa den ting synes at være lidt svævende.

Løvrigt var mit indlæg i sidste nummer af Krateret ikke en forsettelse af diskussionen, men en venlig henstilling til dig og din kompagnon. Jeg skal senere vende tilbage hertil.

— Jeg har ikke selv i omdiskuterede stykke kunnet finde et eneste punkt, hvor jeg modsiger mig selv. Det har du aabenbart heller ikke kunnet. I hvert fald nævnes det ikke hosstaaende. Set fra mit synspunkt var mit indlæg sagligt. I hvert fald holdt jeg mig til kendsgerningerne.

Altsaa! Allerede i de første sætninger ødelægger du billedet for dig

OLE NIELSEN

Købmand

Østergade 63

Telefon 478

*Gaa efter pilmærket
— det kan De ta' for
gode varer*

Hjørrings isenkræmmere

**Vær OXfordringsfuld
naar det gælder kiks**

selv. Derfor ramte du heller ikke plet. Alt hvad du skriver er et ensidigt angreb paa mig, som jeg ikke gider forsvare mig overfor, da det overhovedet ingen betydning har i den foreliggende sag.

Dit forsvar overfor det, du kalder mine »angreb«, er saaledes direkte et angreb paa mig, som ikke kan interessere nogen læser. Derfor burde dit indlæg aldrig have været trykt i bladet. Naar jeg alligevel har gjort det, er det for at imødegaa ethvert rygte om, at jeg skulle være bange.

Lad det med det samme være fastslaaet, at naar jeg ikke ser nogen grund til at forsvare mig, er grunden ikke fejhed, men mit syn paa, hvad et skoleblad skal indeholde. Jeg er villig til i et frikvarter at indvie dig i mit syn paa dig og dit ævl.

Naa, men til sagen.

Det interesserer dig maaske, skønt du vel i din store forvirring ikke kan tænke dig en saadan mulighed — at faa at vide, at Thules formand, Mogens Hansen, efter omtalte thulemøde i mine spalter bad mig sætte dig og din lidelsesfælle paa plads ...

Jeg indser nu, at jeg var alt for mild. I hvert fald har det hele været nytteløst. Hvoor havde du sparet mig for meget, hvis du havde holdt dig ved jorden den dag, og hvor havde du nu sparet mig for meget, hvis du havde forstaaet en yderst venlig henstilling i sidste nummer! Gad vide, om du nu fatter et eneste levende suk af, hvad det er, jeg prøver at gøre dig begribeligt ...

— Jeg kan roligt sige, at havde der under diskussionen den aften været en ordstyrer med fuldmagt til at vise dig og andre ligesindede bort fra talerstolen, var du blevet det, og havde du bagefter forsøgt

igen at faa ordet, var det blevet dig nægtet.

Lad mig lige her kort tilføje en parantetisk bemærkning: Det havde været ønskeligt, om du havde overværet thulemødet fredag den 27. oktober, hvor Harald Høgsbro talte om »Markedsdannelserne i Europa«. Ved den efterfølgende diskussion vovede kun én thulenser sig op paa talerstolen, nemlig Anders Jensen III ma. Her var en mand, der dels vidste, hvad han talte om, dels gjorde det sagligt og nøgternt, saa det var en fryd for alle parter. — Der kunne du have lært meget, og der kunne du have indset, hvad det er, jeg mener!

Spørgsmaalet er nemlig ikke, hvad der er kotume paa Christiansborg — hvad jeg er ganske godt orienteret om — men hvad man kan tillade sig i Thule. Springet er dog stort, og du er ikke politiker.

Alt det ævl, du derfor fyrede løs mod Willy Fuglsang og tilhørerne i en sand flom af usaglige sætninger, er det sikkert bedst med det samme at glemme — for din egen skyld! — Ellers bliver den i forvejen meget pinlige sag bare endnu mere pinlig.

Dit bavl kulminerer altsaa nu i en passende blanding af usaglig personlig kritik af mig og en masse løst pladder om ingen verdens ting sagen vedrørende, og det er det sikkert ogsaa bedst med det samme at glemme. Jeg vil i hvert fald helst!

Hvor maa du være snæversynet, naar du i ramme alvor kan sige og skrive saa meget intetsigende nonsens.

Lige til slut, før jeg giver pennen videre til Mogens Hansen til en kort afsluttende bemærkning, vil jeg sige, at jeg godt kan taale kritik, men kritikken skal være saa begrundet, at den ikke latterliggør sig selv.

Efter dette er det ihvert fald med mild overbærenhed, jeg ser paa dig som debator og skribent!

Med højagtelse

Gunnar Kjeldstrøm, ansvh. red.

Sagde du: »Diskutere med«?

Idet jeg — med følgende tilføjelse til redaktørens svar paa dit vrøvlede indlæg — et svar, jeg fuldtud tilslutter mig — regner sagen for uddebatteret, vil jeg lige som Thules formand orientere dig om, hvor forkert dit syn paa begrebet »talestol« er.

Du rejste dig hin famøse torsdag og fortalte Willy Fuglsang, at du ikke kunne udholde synet af kommunister. Du indrømmer selv ovenstaaende denne udtalelse. Redaktøren henstillede til dig, at du holdt

dig hjemme, hvis dette var tilfældet.

Lad mig sige det lidt mere grelt: »Har du ikke andet at fortælle foredragsholderen end sludder, der ikke kan interessere ham, hold dig da hjemme for tid og evighed, for saa er talerstolen ikke tømret for dig«.

Havde du i første omgang forstaaet en yderst venlig henstilling fra Gunnar Kjeldstrøm, havde jeg ikke behøvet at sige dig dette her. Redaktøren havde undgaaet dit forvirrede indlæg, og du havde undgaaet at blamere dig.

Nu, hvor du har vovet dig ud paa gyngende grund, maa du selv tage følgerne.

Er det ord, du kan fatte? —
Eller

Mogens Hansen, formand

Det er med beklagelse, vi har erfaret, at Otto Wæver-Rasmussen finder redaktionen af Krateret komplet ubrugelig.

Vi har forsøgt at finde ud af, hvad der kan ligge til grund for en saadan udtalelse.

Og saa er sagen jo den, at Otto føler sig bedraget af os. Hans initialer O.W.R. har ikke været at finde i Krateret i længere tid.

Dette ville vi meget gerne raade bod paa, hvis vi kunne, men Otto har ført en overordentlig stilfærdig tilværelse — forbavsende. Otto har holdt sig saa pænt paa maatten, at der ikke var meget kød paa den historie.

Men netop som vi sad og brød vore hjerner med, hvordan vi bedst kunne efterkomme Ottos ønske, dumpede følgende epistel ind af brevsprækken til os:

En fysiktime

Ja, nu maa I meget undskyldte, at jeg kommer for sent, men det er jo ikke saadan, naar man har været ude at buldre om aftenen, — hva' du Per — — naa jo, ja undskyld — — Tage!

Naa, men vi maa vel til at lave noget, hva' ? ! — Ja, vi er jo ved stjernehimlen. Naa, du Karin. — Nu kaster vi det berømte øje ud paa himlen en stjerneklar nat, (som der stod i min astronomibog, dengang jeg gik paa gymnasiet!) og hvad sker der saa? — — — Ja, det var rigtigt! Den er go' me' dig! Du er s'gu en kernepige! Naa, ka' du saa ovenikøbet fortælle mig, hva' den stjerne hedder, som jordaksen peger paa? ... Nord- ? Nordstjernen, — det var rigtigt! Du

har rigtignok lært disse ting, hva'?
Er du me' paa den?! —

— Hva' er nu det?! Hvem er den kraftidiot, der har taget den dødens stjernehimme! Det er s'gu nok ham »Stigotious«! — Naa, her er den! Der er da heller aldrig orden i nogenting, naar man ikke er alene om undervisningen! — Naa, du Larsen, ka' du lige mørklægge, — nu maa du benytte dig af mørket, du Sørensen! — Naa Else, ka' du saa sige mig, hvad det stjernebillede hedder? — — Naa, kom saa med det! — — Det vil jeg altsaa sige dig, at hvis du ikke kan noget som helst andet astronomi, saa skal du fandenakkeme' kunne det her! — Naa, naa, nu skal du ikke blive bange! Jeg gaar ikke rundt og spiser smaa piger med salt paa! Men jeg tror s'gu, at vi to skal ud og kigge stjerner en aften, hva' din mæfikke?

Naa, Larsen, kan du lige tænde lyset igen? — — Hva' fanden er nu det? Jeg tror ham Pedersen han sidder og snorkobler! Ja, ja, jeg ved jo godt, at jeg er en dødkedelig fyr at høre paa, og jeg ved jo ikke, hvor mange stile og hjemmeopgaver, du har skrevet i nat! — Men du er næsten nødt til at kunne noget af det her! — Jeg har ellers medlidenhed med dig! Jeg kan s'gu godt huske dengang, jeg gik paa gymnasiet! Ja, ja, — lad I hellere være med at grine ad Pedersen! Det er ikke noget at gøre nar ad! Maa-ske falder en af jeg i søvn i morgen!

— — Hva' er nu det? — Passer det, at det skal ringe allerede nu? Mit ur viser, at det først skal ringe om 10 minutter — — jeg har s'gu ogsaa glemt at trække det!

En pebling

THULE

Diskussionen efter mødet med Willy Fuglsang var endnu ikke endt, da Thule igen kaldte til møde med en taler, der gaar kraftigt imod

den gængse opfattelse i de politiske kredse, formanden for Dansk Samling, landsretssagfører, Harald Høgsbro.

Kaffe, stegte pølser og hot dogs

RICHARDS

PØLSEVOGN STADIONVEJ

TEDDY
Legetøj

Hobbyartikler

Østergade 22 · Hjørring · Telefon 523

Høgsbro indledte med en omtale af en del begivenheder i vort lands historie for at vise, hvorledes man altid har maattet kæmpe for at bevare friheden, og hvorledes det er meget vanskeligt at generobre den, naar man har mistet den.

Taleren gik dernæst over til at omtale den nuværende situation. Folkestyret i Danmark er ved at hensygne. Partierne er sunket ned til at være organisationsrepræsentanter og disse partier er nu — kun 60 aar efter folkestyrets sejr i Danmark — ved at opgive vor frihed og vor nationale uafhængighed.

De agter nemlig at melde Danmark ind i en Romunion, der er domineret af udemokratiske, ustabile lande, og i denne union faar Danmark ingen indflydelse.

Ganske vist er der vanskeligheder forbundet med at staa udenfor, men hvis man samler alle kræfter i et parti, der ikke er bundet af klasseinteresser, kan vi ogsaa i fremtiden bevare vor frihed og uafhængighed.

Efter foredraget var der en kort diskussion. Naar man tænker paa diskussionen, der fulgte efter Willy Fuglsangs foredrag, er det med glæde, man konstaterer, at der m. h. t. det saglige er sket store fremskridt!

—NK—

✻

Torsdag den 9. november talte cand. polit. Jørgen Knudsen, København, i Thule over emnet »Racefordomme og international politik«.

Jørgen Knudsen, der er ansat i »Mellempøbeligt Samvirke«, gjorde gældende, at en af de ting, der skal ordnes, hvis man skal komme til en international forstaaelse, er raceproblemerne, der er en skamplet paa den civiliserede verden. I vor tidsalder, hvor kommunikationsmid-

lerne er saa veludviklede, maa man bestræbe sig paa at oprette et verdensomspændende samfund — men dette er først muligt, naar der er opnaaet en international forstaaelse, d. v. s. naar bl. a. racefordommene er forsvundet.

Det er ikke blot politisk, men ogsaa moralsk forkasteligt, at dele mennesker op i grupper efter deres hudfarve. Man behøver i denne forbindelse blot at tænke paa dr. Verwoerd's apartheidspolitik, der er under al kritik.

Efter foredraget fandt der en temmelig sløv diskussion sted. Dette forhold skyldes vel, at tilhørerne stort set var enige med foredragsholderen.

PS.: Lad dog for Guds skyld være med at sige, at man ikke er i stand til at holde et foredrag om raceproblemerne, naar man ikke selv har oplevet dem — et meget trist indlæg i debatten.

—Obs—

Omkring et EKSPERIMENT

»Krateret« har faaet Klaus Riffjergs nyeste ordsamling »Camouflage« til anmeldelse, og den er nok værd at beskæftige sig med (mere maaske paa grund af den storm, der har staaet om den i alle landets aviser end for dens ordmæssige indhold og værdi). Repræsentanter for de intellektuelle og fra folket (hvilket f. eks. godt kunne eksemplificeres ved h. h. v. Gyldendal-kredsen og Vendsyssel Tidende-kredsen) har udkæmpet sande braavallaslag i kronikker og læserbrevspalter om dette og hint vedr. »Camouflage« og mere generelt om kulturens h. h. v. høj-

nelse og totale fald, og det er meget a propos, at det netop er i disse dage »Information« har lanceret følgende fremragende slagord for den kulturelle situation: »pop for de mange og fup for de faa«.

Jens Kruse fra Jyllands-Posten er blevet berømt for sit begejstrede forsøg paa at forsyne »Camouflage« med tegn (der er ca. fem punktummer paa de 91 sider). Tom Kristensen har i Politiken aabenhjertigt tilstaaet, at han kun har faaet fat paa mellem en fjerdele og en femtedel, og det fremgik ikke rigtigt, hvad han iøvrigt syntes om nævnte brøkdæl. Adskillige har (ganske samtidigt, synes det) skaa-ret lige igennem og fundet den store gag i titlen »Camouflage«, »for aldrig har der dog været gjort lignende litterære anstrengelser for at camouflere ingenting«. Men nu er det vist ogsaa her, de indledende bemærkninger bør afsluttes, og det egentlige arbejde begynde. Nej, først maa Torben Brostrøms anmeldelse i »Information« nævnes. Han udraaber heri værket til international berømmelse og snarlig oversættelse til verdenssprogene. Men han er jo ogsaa en af de mere sejglivede af de intellektuelle frontkæmpere (og saaledes kollega til førnævnte Rifbjerg — mon ikke!).

Men altsaa ... det vil maaske være blevet bemærket, at undertegnede (som nu slet ikke tør røbe sin identitet) i stille sarkasme tillod sig at tale om en »ordsamling«. Ganske vist kaldes »Camouflage« paa titelbladet et digt, men Rifbjerg gør slet ikke krav paa at værket skal være et digt (ikke engang et eksperimentaldigt). Han har blot sagt, at »Camouflage« er et eksperiment og undladt nærmere at præcisere arten af eksperimentet. Og det er

ganske klogt, for saa kan han jo i sit stille sind fryde sig over al den unødige omtale og kritik, »Camouflage« høster fra de mange, der naivt og traditionsbundet bedømmer »Camouflage«-eksperimentet ud fra lyrisk-litterære normer. Rifbjergs eksperiment bevæger sig uden for ethvert fastlagt litterært værdimønster, og kan saaledes slet ikke bedømmes af de mennesker, der benytter saadanne mønstre.

Eksperimentet bestaar i sin fundamentale enkelthed af tre ting, nemlig personen Rifbjerg, ord og typograf- og bogbinderhaandværk. Hvorfor blande litteraturkritikere ind i billedet? Naa, det har selvfølgelig været, fordi denne emsige forlagssekretær af gammel vane brugte ordet »digt« paa titelbladet. Men bortset fra denne uheldige lille misforstaaelse, saa bør kun fagfolk beskæftige sig med eksperimentet. Om det haandværksmæssige maa en eller anden laugsoldermand udtale sig, ordene burde kommenteres af en sprogforsker og personen Rifbjerg — ja, han maa være en sand lækkerbidsken til deling mellem sociologen og psykiateren.

Og indtil disse fagfolk har udtalt sig, bør (og vil for undertegnedes vedkommende) videre polemiseren om »Camouflage« blive indstillet.

v.

Mr. David Tudor?

Francis Bacon har sagt:

»Universet skal ikke indsnævres efter grænserne for vor erkendelse, saaledes som det hidtil har været skik. Det er erkendelsen, som skal udvides og gøres større, saa den kan optage forestillingen om universet, efterhaanden som det opda-ges!«

Læg vel mærke til det, I mine læsere, at de kunne mildne jeres dom over mig, saafremt I gider læse det følgende. Og læg især mærke til dem, du —Obs!— der i sidste nummer af »Krateret« saa bidsk snerrede af det seneste skud paa avantgardismens træ — David Tudor.

En tæt, gul taage af forargelse og vrede har sænket sig over vort yndige land og har forsøgt at kvæle vor dømmekraft og den sunde objektivitet. Lad da mig uværdige og usle HG'er prøve at skabe saa meget pusterum, at jeg kan komme til at lufte mine private synspunkter.

Ved et lykkeligt sammentræf af begivenheder forundtes det mig at overvære begge Tudorkoncerter, idet jeg saa i anden omgang fik lejlighed til i højere grad at rette min opmærksomhed mod tonerne, klangenes helhed, deres opbygning og det mønster, hvori de var sammenkædet, i modsætning til første opførelse, hvor jeg med aaben mund, høje forundringsudbrud og højst uintellektuelle latterbrøl bivaanede Tudors fremmedartede manøvrer omkring et flygel. Derfor kunne jeg, da Tudor anden gang tonede frem paa skærmen for at drille seernes fordomme, med sindsro lukke øjnene og lægge mig tilrette i en dyb lænestol, forberedt paa en auditiv oplevelse, eftersom jo min trang til visuelle indtryk var blevet behørigt tilfredsstillet under den første opførelse.

Egentlig burde bluselens rødme bedække mine ferskenkinder paa grund af de bekendelser, jeg her fremkommer med, men eftersom det ret beset ikke synes mig at være nogen som helst grund til at synke i jorden af skam over det, lægger jeg her min uforbeholdne tilståelse

paa den offentlige menings fintmærkende guldvægt, saa at folket kan bedømme min lastefulde karakter og lodde dybden af mit sinds mærke afgrund.

Kort sagt! Direkte, lige paa og haardt og uden omsvøb: Jeg synes meget godt om de fremmedartede klange. Det var da meget interessant at høre, hvad han kunne finde paa af raffinerede effekter.

Nej, kære læser. Jeg er hverken sindssyg eller aandssvag. Men saafremt Mr. Tudor nogensinde viser sit iøvrigt meget tiltalende aasyn paa skærmen igen, prøv da at lukke øjnene, kast fordommene overbord, glem musikbegreber som takt, rytme, tonearter, melodier i den nuværende betydning. Glem, hvordan et civiliseret menneske i det Herrens aar 1961 normalt ville have behandlet et flygel, og prøv saa at lytte til lydeffekterne. Læg mærke til, hvor elegant det i grunden er, hvor varieret og opfindsomt melodien bygges. Det kan da ikke nytte noget at ville benytte vore tilvante ideer om musik som bedømmelsesgrundlag for noget, der er saa meget anderledes.

For hvem har ret til at definere begrebet musik, at lægge dette ubestemmelige udenfor faste rammer? Det har ingen, ikke engang —Obs!

Men prøv at gaa objektivt til værks. Dette underlige Tudor-noget rummer faktisk en vis skønhed, og uinteressant vil vel ingen kalde det.

—Obs!— siger, at han ingen skønhed kunne finde deri. Nej, men han prøvede garanteret heller ikke derpaa.

Nu mangler —Obs!— temmelig sikkert ogsaa tekniske forudsætninger for at kunne bedømme Tudors spil.

»For kort tid siden blev jeg præ-senteret for en ung — »talentfuld« — pianist i det danske TV«, skriver —Obs!—

»Talentfuld« — i gaaseøjne!

Disse gaaseøjne afslører med al ønskelig tydelighed —Obs!— totale mangel paa kendskab til det ædle klaverspils fiduser, tricks og finesser, og dermed hans manglende forudsætninger for en saglig be-dømmelse af samme.

Lad os for en kort stund glemme alt omkring os og fæstne intellek-tets brod dybt i det interessante emne: Tudors klaverteknik.

Sjældent er det da én forundt at være vidne til en saa elegant opvis-ning i udnyttelsen af flyglets mang-foldige egenskaber.

Som ihærdig, men middelmaadig fuser i pianørfaget, blev jeg fuld-stændig slagen med stumhed over Tudors eminente pedalarbejde. Tænk, at det er muligt at beherske klaverlydstyrkens ofte haarfine nu-anceforskelle saa overlegent.

I det hele taget findes der vel næppe den raffinerede effekt, som Tudor ikke formaar at lokke frem fra flyglets dyb. Han ved præcis, hvor og hvormed og hvordan han skal slaa, rive, gnide eller blæse for at naa frem til den ønskede virkning.

Det er rent ud sagt en tyk, lod-ret løgn, naar folk bedyrer overfor hinanden, at »det kunne vi andre da sagtens gøre lige saa godt, hvis vi bare kunne faa os til det!« Hvis man anbragte hr. Middelman ved Tudors flygel og værktøjskasse, ville han opføre sig meget lig den berømte hund i det berømte spil-kegler.

En ting vil jeg dog give —Obs!— medhold i. Det smertede ogsaa und-terguede at se, hvorledes en af

vor kulturs fornemste frembringel-ser, det ædleste af alle instrumenter, det store koncertflygel blev behand-let saa uærbødigt og brutalt. Men eftersom kunsten jo har sine egne veje, maa vi naturligvis tolerere, ja akceptere denne højst utraditionelle fremgangsmaade — nam vita brevis, ars longa est!

I intellektuelle sfærer er det jo meget almindeligt og højst anset at konkludere med et lille rammende citat fra en eller anden kendt ogsaa intellektuel person, et citat, der i faa, men velvalgte bemærkninger, med bidende ironi og fin humor giver kvintessensen af éns vurde-ring af det foreliggende emne.

Af frygt for at blive beskyldt for avantgardisme og af ærbødighed for de litterære traditioner, vil jeg træ-de i —Obs!— og andre skribenters fodspor, nemlig ved at citere føl-gende bemærkning fra Erik Mose-holms ophøjede læber, en bemærk-ning, der samtidig belyser diskus-sionens tema fra en synsvinkel, der kunne være gavnlig for mangfoldige af jordelivets tilskikkelser og frem-medartede fænomener:

»Saa længe der findes folk, der kan lave noget, der er saa sjovt, tror jeg ikke, at det staar rent galt til med menneskeheden!«

—jk—

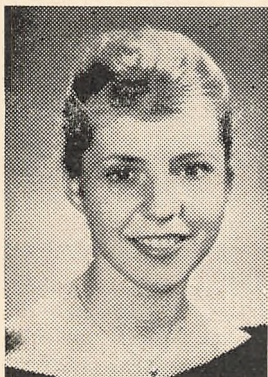
Storm P.:

— Den lige vej er den nærmeste — men som oftest naar man den kun ad lange omveje.

— Oldtidens køkkenmøddinger bestod af ben og skaller — frem-tidens vil bestaa af konservesdaa-ser.

Et synonym er et ord, man kan bruge, naar man ikke kan stave det, man tænkte først!

Ann Kirstine Bech, der i aar er i USA, har skrevet til sine klassekammerater.

Her er Ann Kirstines oplevelser:

Kære alle 17!

Som I sikkert alle ved, kom jeg hertil med jet fra København over Sønder Strømfjord, Grønland, til Los Angelos. Jeg skiftede maskine til San Fransisco og igen til Sacramento. Det var en begivenhedsrig tur, hvor jeg i hvert fald fik lært at spørge om vej. Især i Los Angelos kneb det. Lufthavnen er saa stor, at hvert luftfartsselskab har egne bygninger og baner, og de ligger sommetider langt fra hinanden.

Jeg skulle samtidig med, at jeg skiftede maskine, ogsaa skifte selskab. Altsaa maatte jeg ud i byen og tage en bus. Altsammen helt paa egen haand. Det var ikke lige sjovt hele tiden, især ikke, naar jeg tænkte paa, at Los Angelos har omkring 3 millioner indbyggere. Men jeg kom da til mit næste luftfartsselskab efter en times forløb; men saa skulle jeg finde den rigtige maskine, som naturligvis laa alleryderst af alle maskinerne. Jeg gik og gik og gik ad mosaikprydede gange, op og ned ad rullende trapper før jeg fandt den; men saa var resten ogsaa let.

Efter 15 timers flyvning landede jeg i Sacramento. Der tog familien, jeg nu bor hos, og min bror imod mig. Vi kørte straks til Woodland, ca. 15 miles nord for Sacramento, en by med ca. 13.000 indbyggere, og her bor jeg altsaa nu.

Jeg er i skole 5 dage om ugen fra kl. 8 til 15,35. Jeg har de samme 7 timer hver dag — alle i forskellige klasser. Her skifter eleverne nemlig klasse i stedet for lærerne. Alle fag er valgfri, hvilket bevirker, at jeg skifter kammerater hver time. De fleste vælger fag som kontorpraktik, korsang o. s. v. for at slippe for hjemmearbejde. I stedet kører de ture i deres biler eller tilbringer tiden i en eller anden klub paa skolen.

Mine fag er USA.s historie, samfundskundskab, public speaking (et fag, hvor vi holder taler), drama og maskinskrivning; men efter første semester, regner jeg med at bytte lidt rundt.

Vi har ingen frikvarter. Der er seks minutter mellem hver time, som vi bruger til at fare fra den ene klasse til den anden. Til gengæld er der 45 minutters frokost, hvor alle seniorpigerne (jeg er senior) kører ned til en restaurant og spiser. Det har været skik de sidste mange aar.

Praktisk taget hver fredag er der fodboldkamp mellem skolens hold og en anden skole, men sandelig ikke fodbold, som det spilles i Danmark. Spillerne er forsynet med styrthjelme og stort skulderpanser. Det er nødvendigt, for selv de mest raa kneb gælder. Alt er tilladt, og i næsten hver kamp er der en, der kommer til skade — bagefter betragtes han som en helt. Reglerne er endnu for mig meget indviklede, men det er ikke det vigtigste. Ho-

vedsagen er, at man hujer. Der er specille heppekor, som skal skabe stemning og skal faa de andre tilskuere med paa raabene. Det virker effektivt.

Temperaturen ligger omkring 18—20 grader hver dag. For de indfødte er det saa koldt, at de maa bære skind og uld hver dag. En en-

kelt dag regner det, men ikke ret meget. Først sidst i november kommer regnen, og saa bliver den ved de næste 2—3 maaneder.

Mange hilsener til jer alle,
til lærerne og til rektor fra

Ann Kirstine

Tilbragte 3 vidunderlige uger i Sverige

Carsten Holst, der gaar i 3. gmc, har været i Sverige i efteraarsferien og to uger frem. Foreningen Norden stod som arrangør af turen, der blev en stor succes.

I arrangementet, der var et led i en nylig paabegyndt udveksling af unge de nordiske lande imellem, deltog foruden Carsten 31 andre unge fra Danmark. Heraf var de 11 piger.

Turen startede lørdag den 14. oktober, hvor de danske skoleelever blev præsenteret for de to svenske ledere, og sekretær i foreningen Norden, Erik Andersen, bød velkommen og gav forskellige instrukser.

— Rejsens første maal var Gøteborg, hvor vi var i 3 dage, fortæller Carsten. Der besøgte vi bl. a. Volvo-fabrikkerne, og vi saa skibsværftet.

Over Kungälv, med Bohuslænfæstningen, fortsatte vi til Uddevalla. Her boede vi paa foreningen Nordens flotte hotel, Rohusgården, og blev behandlet som grever. Om dagen overværede vi forskellige foredrag, og en aften var vi til fest sammen med andre gymnasister fra Uddevalla.

I Trollhättan saa vi det imponerende, bombesikre kraftværk og de moderne sluseanlæg, og i Linköping naaedes turens højdepunkt, et be-

søg paa SAAB-fabrikkerne. Vi blev nærmest kropsviseret, før vi slap ind. Vi maatte ikke fotografere, og blyant og notesblok maatte vi ikke medbringe. Eksperimenterne her foregaar i dybeste hemmelighed, og det var overraskende at se, hvor langt fremme det hele var.

Herefter fik turen rundt om Siljansøen til Faluns kobbergruber, til Gävle med Sandviken jernværk og videre til Uppsala, hvor vi saa »Den gamle by«, universitetet, Domkirken — Nordens største.

Et par dage efter naaede vi turens egentlige bestemmelse, Stockholm. Her blev vi en hel uge. Tre dage var vi i skole, og en eftermiddag var vi hos Sveriges statsmini-

ster, Tage Erlander, der stillede os forskellige spørgsmaal og besvarede dem, vi stillede. Han havde iøvrigt ret travlt, for vort besøg faldt sammen med Sovjetunionens note til Finland, saa han skulle til hastemøde i regeringen.

I Uppsala sluttede den pragtfulde tur, og vi belavede os paa hjemrejsen.

— Var det en tur, I lærte noget af?

— Ja, jeg lærte i hvert fald noget. Det er altid interessant og lærerigt at se noget nyt. Den svenske industri imponerede mig meget, og endelig lærte jeg jo lidt om svenskeren.

— Om svenskeren?

— Ja, de er meget gæstfri. Overalt, hvor vi kom, blev vi modtaget med aabne arme. Den efter krigen i Norge og Danmark meget omtalte anti-svedisme mangler totalt et grunlag at bygge paa.

— Sprogvanskeligheder?

— I begyndelsen var der lidt, men efter en uges forløb gik det bedre. Jeg tror, svenskerne havde sværere ved at forstaa os. I hvert fald svarede en soldat, vi spurgte om vej, paa engelsk, mens en mand i Stockholm svarede paa tysk. Det virkede lidt chokerende paa os, men vi faldt ret hurtigt ind paa »spøgen« og takkede paa henholdsvis engelsk og tysk.

— Er der forpligtelser forbundet med turen?

— En saadan tur forpligter jo altid, hvad flid angaar, og endelig skal jeg skrive en vurdering af turen til foreningen Norden.

—gkj—

Storm P.:

Man kan godt være en vigtig person, uden at være en vigtig person.

DURREALISME

- et kig ind i digtersjælen

Digternes vilkår anno 1961 efter læsning af "Camouflage"

Et kig ned i noget blaasort sod, røg eller taage — rækker af resultatløse gerninger og handlinger uden motiv knyttet sammen af lænker uden led — splittet af haabløshed, endeløshed, meningsløshed, løshed, løshed ...

Støbt uden form, takt, tone og ide — skabt af disharmoni, irritation, saar, brud, rænker og overspændthed — et rod af religion, drift, kors uden arme, spader, salver, vaaben — dyrisk menneskelighed under neonlysets reflektiske mørke ...

Raaddenskab, daarskab, isskab — ivrig søgen efter intet — ekstatisk velvære i alt uden hoved, hals, arme — arme stakkel — halshugget uden dom som afsvedet græs.

En dirrende streng af kleptomani — ciceleret blik i træstammens altfavnende rodløshed — sviende flammesværd i buldrende under af tankebevægelse — et tungsind, skarp-sind, ædelt selvopofret sind, sind, sind — sind uden tanker, tanker der tænkes, bog uden blade og bind, nøgent, blottet sind ...

— — —
En kraft af udfoldelsesvanvid fanger mig. Ord gribes, skrives. Jeg ved ikke hvorfra de kommer. De er der.

Jeg tænker. Nej, ikke tænke — du maa ikke tænke. Det er farligt at tænke, tænke ... — Det er vanvid. En dirrende tone fødes i mit indre, vokser, stiger, fylder mig helt, maa ud — en buldren gennem tankens hus.

Alt rasler og klirrer. Hvorhen, hvordan, hvorfor. En skrigen i blinde. En søgen i mørke. Alt er et bundløst sort intet.

— — TOMHED!

Om at være eller ikke være et menneske

„Mine herrer! Mine herrer!“

Dirigentens let snøvlende stemme knækkede over i raseri og afgrundsdyb fortvivlelse.

„Mine herrer! Salig Mozart ville rotere i sin grav, dersom han hørte, at De spiller det G paa løs streng!«

Dirigentens skarpe tunge faar violinisterne til at bøje hovederne, dybt beskæmmede.

Dirigenten er en meget musikalsk mand.

Han hørte fejlen.

For dirigenten er en meget musikalsk mand.

„Altsaa, vi gaar videre fra otte—de takt. Der, hvor der staar: Di—dum—di—da—di—dum, og saa videre. Kom saa, én, to, tre, fire!“

Oh, salig jubel, man nærmer sig det fuldkomne, de sfæriske klange, en universitets lovsang, — da—:

„Stop“, tordner mesteren.

„Mine herrer bassister!“ bjæffer han, „det er en kontrabas, De betjener, ikke en guitar. Ganske vist har salig Mozart foreskrevet, at denne passage skal spilles pizzicato i basstemmen; men tror man derfor, at man skal spille som i et jazz-orkester? Følelse, mine herrer, følelse!“

Man morer sig dæmpet, og bassisten rødmer.

Førstebassisterne rødmer mest.

„Mine herrer“, siger maëtroen, vi er samlet for at dyrke den finere,

højere musik. Pas derfor vel paa, at slige effekter, som er saa hyp-pigt anvendte i den nymodens støj-musik, ikke vinder indpas i den kunstneriske musik!“

— Siger mesteren.

For han er en kultiveret mand, som ved, hvad kunst er, og som forstaar at anvende kultiverede ord.

„Ved alle muser!“ sprutter han ophidset midt i anden sats, og retter sin dirigentstok-tordenkile mod flyglet. „Hr. solopianist“, buldrer Zeus“, dette skulle med tiden resultere i en hæderlig udgave af Mozarts klaverkoncert i C-dur. Tjen mig derfor venligst ved ikke at spille i ragtimestil. Man maa lægge følelse i sit spil. *Følelse!* Det er sagen. Har man forstaaet? Lad det lyde, som var det selveste Apollon, der anslaa sin lyre!“

— Siger mesteren, for han er kultiveret.

Han kan sine klassikere.

— Det umulige sker.

Førsteklarinetisten spiller en gal tone.

Mesteren knalder taktstokken ned i podiet. Alle er musestille, skræmte.

„Mozart, forlad ham hans skyld“, beder dirigenten og retter sit fortvivlede blik mod den arme klarinetist.

„Tjen mig dog ved at lære noderne“, bønfalder han synderen. „Vil man til at improvisere?“ bider mesteren ironisk; „er salig Mozart mon ikke god nok? Min herre! Disciplin! Har De hørt det ord før? Synkronisering. Man maa rette sig efter forskrifterne. Det er det, man har dem til!“

— Siger mesteren.

For han har pædagogiske evner. Og han forstaar at underkaste sig de skrevne noders lov.

Mesteren er ingenlunde tilfreds.

„Mine herrer! Lad det være nok for i dag. De mærker nok, at Mozart er en streng herre overfor sine musikslaver, at hans noder ikke bliver til Deres unoder!«

Mesteren smiler beskedent ad sin vits.

For han har humoristisk sans.

„Jeg er ikke ganske tilfreds med alles præstationer. Lad denne prøve være de paagældende en lærestreg. Som sagt mine herrer. Gak nu hjem og øv Dem flittigt. Man maa rette sig efter komponistens vilje. Man maa indordne sig i systemet og det skrevnes love!“

— Siger mesteren.

For han har vilje og lederegenskaber.

„Pyh, det var en krævende eftermiddag“, siger han til sig selv.

Mon ikke en enkelt whiskysjus —

Musikerne spredes som avner for vinden.

Udenfor er det efteraar. Det regner — og blæser.

Der gaar førstebassisten i sine egne tanker; tanker om den reprimande, han fik i dag.

Han drejer ind ad sin laage, stiller sin kammerat, bassen, fra sig et øjeblik og laaser sig ind i sit ungkarlehjem.

Han lægger overtøjet, gaar med bassen ned i kælderen og ind i et lille rum, hvor han tænder et par stearinlys.

Der staar nogle stole og et gammelt, opretstaaende klaver derinde. Et skrammet, ridset klaver, med mærker efter brændende cigaretter og ringe efter glas.

Tangenterne er gullige, og elfenbensbelægningen er faldet af en af dem.

Mørke skygger kommer listende ned ad den stejle kældertappe.

Snart er syv skygger forsamlet nede i det lille ,hyggelige kælderrum.

Den uheldige klarinetist er der.

Andentrompetisten er der.

Og bassisten.

Man ser ogsaa pianisten.

Janitcharen spænder sine trommer.

Førsteviolinisten stemmer en banjo.

Efteraarsblæsten pisker regndraaberne mod de smaa kælderruder.

Man hører et sagte, spinkelt klaverforspil, og de øvrige instrumenter falder ind.

Det er blues.

Han sidder ved det gamle arrede piano, og hans hænder griber forbudte, krasse akkorder.

Han sidder bag trommerne og skubber de andre afsted, bærer dem sammen med bassen paa en svingende rytme.

Han griber i banjostrengene, han trækker i basuen, han trykker paa ventiler.

Han er overalt, Fader Jazz.

„Improviser“, siger han, „spil som du vil, følg dit sind og din sjæl, spil“.

— Mesteren siger: „Disciplin, mine herrer, følg noderne!“

I den anden ende af byen ødelægges dirigentens aftentur af et mareridt.

Han drømmer, at nogle af hans musikere sidder og spiller jazz.

For ham er det et mareridt, et mareridt, der skyldes, at der er noget, han ikke er klar over:

At det ikke er nok at være musiker.

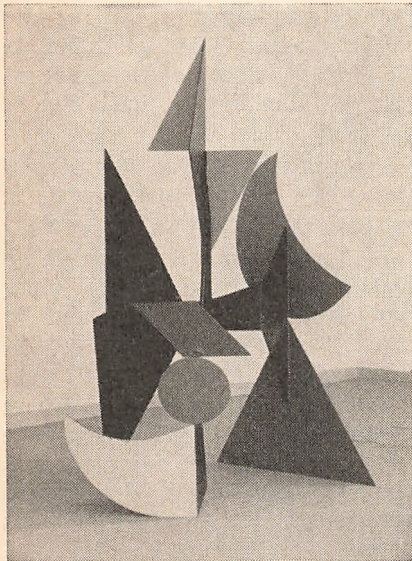
Man skal ogsaa være menneske.

— Syv skygger sidder i en kælder — og spiller blues!

—jk—

modern art

Klicheer venligst udlånt af Louisiana-Revu

Alexander Calder: Stabile

Erik Lagoni Jacobsen siger: „Kontakt. Hvem skulle jeg have kontakt med? Jeg har mere kontakt med et gammelt bræddeskur. Der er mere udtryk og liv i en fiskerhytte af tørret pap ude paa nokken, end i de fleste nutidsmennesker.

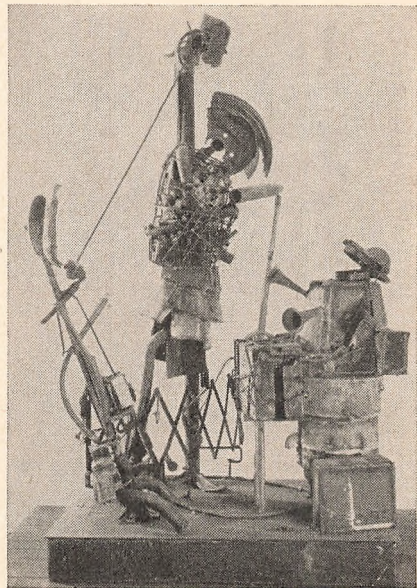
Det er det, jeg vil vise menneskene: Hvad asken indeholder. Folk har saa travlt med at være mon-dæne. De foragter noget, der er snavset og beskidd, selvom den ydmyge ting maaske i virkeligheden er renere, sundere, ædlere end den polerede. Ville de dog imellem alt teaktræet smække en gammel klud op paa væggen. Den er maaske smukkere end teaken“.

— — Maaske...

— Her er det sagt om maleriet,

men gælder det ikke ligesaavel for den moderne „billedhuggerkunst?“ Begge dele er eksperimentelle. Den moderne kunstner vil bort fra de gængse former, udenfor de vante rammer.

Derfor har den moderne kunstner saa vanskelige kaar, fordi „det almindelige menneske“ dømmer ud fra de rammer, kunstneren prøver at sprænge. De kan ikke følge ham. Det er svært at lære et barn at staa paa hovedet, men det er vanskeligere at lære et menneske at se tingene med nye øjne — kunstnerens øjne. Det kræver en enorm viljeanspændelse.

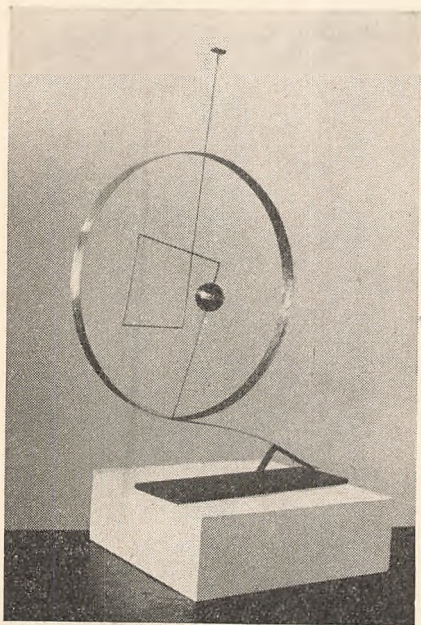
Richard Stankiewicz: Æblet. 1961

Jeg har forsøgt ud fra ovenstaaende synspunkt at se, hvad der er ment med hosstaaende, »Æblet«. Jeg husker, da jeg første gang saa den, da udbrod min sidemand: »Det maa da være et æbleskrog“. Tja!

For mig at se er der hverken æble eller skrog. Figuren er overrasken-

de i sin primitivitet, og havde den heddet alt muligt andet end æblet, havde jeg maaske gouteret den, vel vidende, at den stadig havde været skrap, men at den derved havde anstødt min miljøbeskadige mening i langt mindre grad, end det nu var tilfældet.

Ikke, at jeg dermed havde slugt den raat, men jeg kunne have af-fundet mig med dens eksistens. Ikke stiltiende, men maaske med en sagte hovedrysten og et skævt smil i mundvigen, der nu blev til en haan-latter. Eksperimentel ... Men ...

Walter Linck: Vindue mod himlen. 1958

Ja, den fandt naade for mit forvirrede, men strenge blik.

Den er uvant. Den er eksperimentel, men den er ikke saa revolutionerende, som den eksperimentelle kunst er mest.

Lad mig kalde den en mellemting.

Her ser jeg med mine egne øjne. Jeg ved det, men jeg har ikke prø-

vet at se den med andres, for jeg tror ikke, det har været Walther Lincks mening.

Figuren er non-figurativ. Bevares. Men samtidig er den dekorativ i sin enkelhed. Det er ikke vanskeligt at se, hvad den bestaar af.

Men der har vi det igen. Det, jeg før kaldte min miljøbeskadigede o.s.v. — Man kan se, hvad den bestaar af.

Det dekorative. Det, der behager øjet. Det tager danskeren til sit hjerte, for det er noget, han forstaar.

— Arne Haugen Sørensen, der er bosiddende i Paris: „Jeg har aldrig blandet mig i dansk kunstliv. Det hjemlige nusseri, albuerne har jeg dog mærket. Frygten for det unge.

Nusseriet skyldes navnlig Kunstakademiet og den reaktionære klike, der bestemmer der. Man fremmer den bløde mellemvare, det graalige ingenting og den smaalyriske talentløshed“.

Det er valuta for pengene. Der er det sagt uden omsvøb, kunstnerens mening om dig og mig. Men vi er ved at være lidt for langt ude.

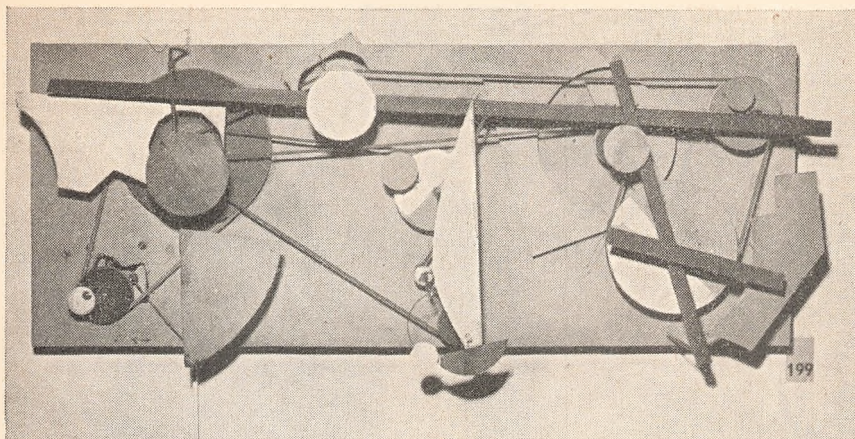
— „Man maa eksperimentere eller dø“, siger Peter Nyborg. I gamle dage sagde man: „Dø for idealet“.

Men den sætning gælder ikke mere. Den er gammel og støvet som det, eksperimental-kunstneren vender sig imod.

Der er nemlig intet ideal mere. Alt er et eneste galt oprør.

Men det er farligt at miste besindelsen. Det er farligt at kaste alle skranker, hæmninger og følelser overbord.

Ingen kan i hvert fald overbevise mig om, at der er nogensomhelst følelse med i Jean Tinguely's: »Meta-Malevitch«.

Jean Tinguely: „Mefa-Malevitch“

— Jean Tinguely's berømteste arbejde, „Hommage à New York“ havde en funktion, omend den maa kaldes absurd: Den kæmpemæssige skulptur savede sig selv i stykker og brændte op af sig selv i løbet af en times tid. Den skrev sentenser, malede billeder, fødte smaa maskiner, smed om sig med penge, lugtede ubehageligt, spillede klaver og blæste en kæmpeballon op. Den ufattelige selvødelægger levede og døde som et menneske. Alt i den var organiseret med henblik paa tilintetgørelsen. Og alligevel var maskinen ikke destruktiv i almindelig betydning: Den var helt og holdent bygget af skrot, af ting, der i forvejen var ødelagt eller kasseret ...

— Ja, undskyld, kære læser, nu kan jeg ikke mere. Nu er vi kommet „helt ud i syvende kartoffelrække“, og det er paa tide at standse. Bevares, det var en opfindelse — uden praktisk betydning. Var det saa ikke en ide at betragte den som en saadan.

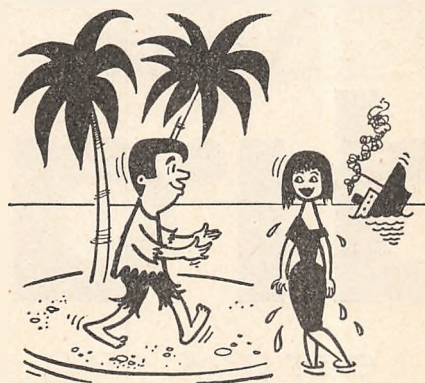
Ovenstaaende „bræddekomposition“ er jo et sandt kunstværk ved siden af denne djævelmaskine — der levede og døde som et menneske —

det er da komisk.

Til hvad nytte var denne selvødelægger anden end morskab for konstruktøren og dem, der saa den i arbejde. Tja, hvem ved. Jeg vakler selv i troen ...

Men maaske er det min fejl.

—gk—

- man spidser mund
når man ser en pige med

Wonder Kiss 250

BREINING'S KYSÆGTE LÆBESTIFI

dralon®

foretrækkes af teen-agers

Man ser altid smart ud i strikvarer af 'Dralon',
der er lette, bløde og behagelig lune.

Lette at vaske, tørrer hurtigt!

Se altid efter den kendte
'Dralon'-etiket, der
garanterer kvalitets-kontrol
fra fiber til færdigvare.

'Dralon' er en fiber fra

Købmandsgaarden
med Traditionerne

Jens Nielsen

Børsen ~ Hjørring
Telefon 54-1450

Erhvervsvejledning

**Amts-
arbejdsanvisningen**

Østergade 15

Kontortid: Hver dag 8,30-17,
lørdag 8,30-13, samt torsdag aften 17-19

Drik

1/2 BRYGGERIET

VENDIA

øl og
mineralvande

CHRORUMS
EFIF.

Renseri . Farveri

»Herning«

POUL NIELSEN
ØSTERGADE 61 - TELEFON 1467
HJØRRING

Alt i tricotage

Sparepengene anbringer man i

SPAREKASSEN FOR HJØRRING BY OG OMEGN

Vendsyssels ældste pengeinstitut

**Rasmussen
& Damskier A/s**
HJØRRING

KVALITETSVARER I 3 ET.GER

Prøv Pkioskens Pølser

Vi har ogsaa

Byens Bedste Bøf

Den nye Ford Taunus 17M 1961

Smuk... særpræget og helt anderledes.

^{1/2} HJØRRING MOTOR COMPAGNI

Svlnget 7-9 . Tlf. 1246-16

Sv. Aa. Nielsen

HERREFRISØR

Brinch Seidelinsgade 1 . Hjørring

Den rigtige vare til den
rigtige pris

Møbelkalderen

Børsen
Telefon 266

Betty Mogensens

boghandel

AUTOMOBILHUSET

O. F. Andersen

TLF. 400 . HJØRRING . 401

Gå til...

Engelsk Tlf. 370
BEKLÆDNINGSMAGASIN

GEORG KRAGLUND HJØRRING

Kun 1. kl.s varer føres

Anton Jensen
TAPET- og FARVEHANDEL · HJØRRING

ELLEN POULSENS
boghandel

Østergade 7, Hjørring, tlf. 168